Ч. 245 (13.790). Львів, пятниця 14. вересня 1934. Opłatę pocztową opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Страхіття голоду на Україні.

Селяни, що останнім часом попадають з України до Румунії оповідають, що Україна поступенно вимирає від голоду. Голод цієї зими буде ще гірший і жахливіший, як торік.

Київщина майже вимерла. Особливо жахливий стан на Уманщині та Білоцерківщині. Значна скількість народу вимерла та була вислана з Автономної Молдавської Соціялістичної Радянської Республики. Голодує вже тепер частина Херсонщини та винницька округа на Поділлі.

В самому Камянці Подільському 70 відсотків населення вже опухли від голоду. Такий-же самий стан і в ушицькому районі.

Не зважаючи на голод, радянська влада в дуже жорстокий спосіб переводить т. зв. хлібозаготівлю і забирає все збіжжя. Щоби свому грабункові надати вповні законну форму та щоби не викликати обурення в тих, кому доводиться виконувати накази про відбирання збіжжа на керовників колхозів сиплються обвинувачення в тому, що вони затають врожай та показують його в зменшеній скількості. Багато агрономів та керовників колхозів, а також партійців усунено з їх посад і притягнено до відповідальности.

Доля таких „злочинців" не всіх однакова. Українців засилають та гноять по вязницях, а неукраїнців перекидають на таку саму працю або до інших районів на Україні.

В районі Старої Ушиці зголоднілі селяни запротестували проти грабункового забирання хліба та засудження їх на голодну смерть. Для вгамування доведених до відчаю й розшуки селян викликано відділи ГПУ. При цій операції забито і розстріляно коло сто селян. (УКРАЇНТАҐ.)

Українська Громада в Канаді — зразок для цілої Канади.

Так сказав премієр провінції Манітоби в Канаді Брекен на святі в українській громаді Гадашвіл, Манітоба, біля Віннипеґу, яку там уладили 12. серпня ц. р. з нагоди приведення до ладу фінансів того містечка. З того приводу віннипеґський англійський щоденник „Трібюн" помістив у видавні з 13. серпня довшу статтю з великим признанням для українців і їх осягів у згаданім дистрикті.

Український тижневик „Канадійський Фармер" з Віннипеґу передає згадану статтю в цих словах:

В муніципалі Гадашвіл живе 95 прц. українських поселенців. Автор статті не находить слів похвали за витревалість і працю, яку в тім дистрикті вложили наші поселенці. Щоправда, нема там телефонів, мощених доріг, по дорогах не видно люксусових автомобілів, нема там мостів, а дороги після дощів майже непрохідні; зате є там 9 прекрасно вдержуваних шкіл і всюди видно, як нарід важкою працею і витревалістю розбудовує свою економічну будучність. На фармах автор бачив гарні доми, які „побудовані на солідним фундаменті, так, як солідний характер народу"; розкішні там городи. Доми гарно помальовані, охайні.

Комуністів і ледарів у дистрикті автор не бачив, бо вони повтікали звідти після того, як настала кріза. На місці лишились люди праці, люди характерні, люди інтеліґентні, такі, яких саме потребує Канада.

Дистрикт, про який іде мова, був майже збанкротований і фарми не могли виживити родин ані платити податків. Дехто під впливом аґітації, хоч міг, не хотів платити податків. У 1930. році дистрикт взяв під управу публичний адміністратор, що перебрав понад 30.000 долярів довгу. Після чотирьох літ важкої і дуже мозольної праці дистрикт не тільки позбувся майже всіх довгів, але й має в банку готівкою поважну суму грошей.

В тяжких роках дистрикт залишили як кажеться у згаданій статті, нероби, нездари, далі такі, що в дистрикті вічно робили клопіт і нищили мораль молоді. На їх місце осіли витревалі і працьовиті українці, які „навіть не мають часу пожалувати себе".

З приводу очищення муніципалу з довгів відбулося 12. серпня у Гадашвіл велике свято, на яке приїхав манітобський премієр Брекен, мейор Віннипеґу Вебб і багато інших визначних людей. Всі вони дивувались успіхам українського муніципалу, який серед найстрашнішої кризи вийшов на чисту воду. Премієр Брекен сказав, що муніципал Гадашвіл треба поставити на зразок не тільки провінції Манітобі, але й цілій Канаді. Таких слів премієр безперечно не говорить на вітер.

А треба знати, що наші поселенці кругом Гадашвіл осіли серед лісів, на багнах. Після 26 літ витревалої праці їх округа до того видвигається, що перший урядовець провінції хотів би, щоб з тої округи брали приклад усі інші округи в цілій Канаді. А скільки таких Гадашвілів є в Канаді!

Свідоцтво моральности большевиків.

УМОВИНИ ВСТУПУ СССР ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 12. 9. ПАТ. „Журналь де Насіон" приносить подробиці тайного засідання Ради Ліґи та зазначує, що мін. Барту запропонував текст запрошення, яке вислали би до СССР. У тексті є такий уступ, що СССР виконує свої міжнародні зобовязання та трактати й готов приняти зобовязання передбачені в пакті Ліґи, тому відповідає умовинам, які передбачено для постійного члена Ліґи. Делегат Австралії сказав на це, що не може зґодитися на поставлення такого свідоцтва міжнародньої моральности та що Рада повинна зредаґувати новий текст.

Мін. Саймон сказав, що на його думку неялося висилати до СССР запрошення приступлення до Ліґи, а запрошення кандидатури до Ліґи. Внесення мін. Саймона піддержав делеґат Портуґалії.

Прийшов час швидкої війни.

Американська новинкарська аґенція Сокзна Преса (Ассошієйтед Пресс) в каблеґрамі з Европи каже, що Европа готується до швидкої війни. В Італії думають, що війна у закопах вже перестаріла. Франція звертає особливу увагу на швидкі літаки. Анґлія випробовує швидкі танки. Телеґрама говорить, що військові знавці в Европі переконані, що нова війна буде ведена з великою швидкістю, тому вони орґанізують армії так, щоб і х можна швидко перекидати з одного місця на друге. Всі держави тепер переводять механізацію і моторизацію своїх збройних сил, а це у випадку війни навіть прискорить її кінець, хоч поправді недостача грошей більше вплине на приспішення кінця війни.

Готовили атентат на канадійського премієра.

ЛЬОНДОН, 12. 9. ПАТ. За інформаціями „Івнінг Стандарду" канадійська поліція викрила ватагу, яка приготовляла атентат на канадійського премієра Бенета. Бандити задумували вхопити премієра після його повороту із Женеви й опісля зажадати високого окупу. Поліція арештувала в Отаві кілька осіб, запідозрених у підготівлі цього атентату.

Мундуркові матеріяли від зол. 1·80, комплетні виправи для учениць і учнів, вивінування інтернатів і бурс, закуповувати найдешевше в Галицькім Маґазині Новин Львів, вул. Галицька 15.

Напередодні громадських виборів.

Ухвалений м. р. теперішньою соймовою більшістю самоуправний закон, що обовязує від 13. липня м. р., в Галичині ще не у всіх своїх постановах увійшов у життя. Причиною цього був тут брак відповідних установ, які мали бути щойно створені. Мова йде про збірні громади, що закон зве їх ґмінами (волостями), яких не знав дотеперішній австрійсько-галицький громадський закон, опертий на системі поодиноких громад-сіл.

Довгі місяці йшли приготування, щоб створити збірні сільські громади. У кабінетах ріжних польських публичних установ — і як звичайно — без відома й участи ширших громадянських кол. Голос мали староства, повітові виділи, воєвідські уряди, поліція і військовість. Не диво, що було і більше проєктів щодо того, кілько треба створити в повіті збірних громад, де має бути їх осідок, кілько і які села мають входити до поодиноких волостей і т. д. З волею самих заінтересованих громадських репрезентацій рахувалися як найменше.

Рішильними при цьому мали бути мотиви в першу черґу господарського і комунікаційного характеру, а в дійсності переважили польські національно-політичні. На яву вийшло це з хвилиною оголошення складу і осідків збірних громад у воєвідстві львівському, станиславівському і тернопільському. У серпні ц. р. міністерство внутрішніх справ оголосило число, осідок і склад волостей (ґмін) у кожному повіті і це є першою застінкою, що незабаром будуть розписані вибори до сільських громадських рад. Говорять уже і про речинець виборів. Мали би вони бути безпосередньо по закінченні пильних полевих робіт десь з кінцем жовтня чи в першій половині листопада ц. р. Це тому, що сам закон виключає переведення виборів до сільських громадських рад у горячому для хліборобства часі, себто в часі пильних полевих робіт. Отже стоїмо напередодні виборів до громадських рад на галицькому терені, по селах і малих містечках, на які не поширено постанов галицького міського закону з 1889 р. і де обовязує дальше первісний загальний галицький закон з 1866 р., бо оба ті закони лишились у Галичині у правній силі, очевидно зі змінами, що їх увів новий польський самоуправний закон.

Характеристична річ. При оголошенні складу й осідків волостей, не оголошено зовсім виборчого реґуляміну для вибору сільських громадських рад у Галичині, бо виборчий реґулямін, виданий як розпорядок міністра внутрішніх справ з 17. жовтня 1933 В. З. Р. П. ч. 83 поз. 606, на основі якого відбулися вибори до сільських рад в осени 1933 р. на північно українських землях, в Галичині не обовязує і такий розпорядок має щойно вийти. Зате оголошено розпорядком міністра внутрішніх справ з 8. серпня 1934 В. З. Р. П. ч. 74 поз. 705 виборчий реґулямін до повітових рад, хоч вибори до них відбудуться щойно по виборах до громадських і волосних рад і по уконститууванні останніх.

Згідно з постановами самоуправного закону від дня оголошення громадських виборів до дня голосування не може бути менше як шість днів і тому оголошення виборів може нас заскочити в останній хвилині, як це було напр. на Волині і в центральній Польщі в осені м. р. Там загал виборців не то що не мав часу приготовитися до виборів, але і запізнатися з постановами виборчого реґуляміну, що є доволі складний. Галицький виборчий громадський реґулямін поправді не буде ріжнитися засадничо від минулорічного реґуля-

міну з 17. жовтня, але всеж повинен він появитися принайменше на кілька тижнів перед виборами, щоби виборці мали час пізнати докладно його постанови. З цієї причини черговим завданням проводу Укр. Парл. Репрезентації є постаратися про те, щоби міністер Косцялковський оголосив вчасно виборчий громадський регулямін для Галичини.

Останні вибори до сільських громадських рад ще на підставі австрійсько-галицької виборчої ординації, доповненої четвертою загальною курією Польської Комісії Ліквідаційної відбулися в 1927 р. або в 1928 р. там, де перші вибори уневажнено. У великій більшости сільських громад наші виборці виконали як слід свій громадянський і національний обовязок і до громадських рад увійшли наші люди, як теж і до громадських управ. Друга річ, що громадські управи не все виконали як слід свої завдання. Часто і не могли, якщо взяти під увагу велику залежність від староства і повітового виділу — чи точніше від самого старости, що фактично рішає про все. Ще більшу залежність уводить новий польський самоуправний закон і сьогодні громадська самоуправа є тільки добудівкою державної адміністрації, від неї дуже залежною.

Не торкаюся тут подробиць нового польського самоуправного закону. Минулого року у низці статтей обговорив я це на сторінках „Діла" і „Свободи", а Видавнича Спілка „Діло" видала навіть окремо мою брошуру під наголовком „Новий самоуправний закон". Тут зверну лише увагу, що волостні (ґмінні) управи і ради матимуть ширше значіння — особливо в ділянці господарській, культурній і соціяльній, як мали їх досі громадські управи і ради. На них перейде теж і частина державної адміністрації, що її вели староства чи інші урядові установи. Тимто не треба широко доказувати ваги громадських виборів, де право голосу має кожний громадянин і громадянка, що скінчили до дня розписання виборів 24 роки життя і від року мешкають у громаді; останньої вимоги не потребують публичні функціонарі і професійні військові. Корисний для нас вислід громадських виборів рішить про склад волосних рад, а у дальшій черзі і про склад повітових рад, бо право голосування на волосних радних мають тільки громадські радні, солтиси і підсолтиси, а на повітових радних — волосні і міські радні та члени волосних і міських управ. Ясно, що у найближчих громадських виборах треба нам узяти участь і до них вкслід приготовитися. По громадах треба зробити сходини для приготовлення виборів і вибору виборчого комітету. Такі збори у замкненому льокалі не потребують зголошення і дозволу, якщо скликуючі знають особисто запрошених, що на селі є правилом. Члени місцевих комітетів будуть потім членами волосного виборчого комітету, щоб устійнити кандидатів на волосних радних і їх заступників. Незалежно від того повинно відбутися масове віче в осідку повіту, присвячене виключно справі громадських виборів. Це знову пильне чергове завдання наших повітових діячів.

В грудні м. р. і травні ц. р. переведено у Східній Галичині вибори до міських рад. Здебільша випали вони для нас некорисно. Часто уневажнено листи наших кандидатів у найважніших округах і автоматично не допущено наших місцевих чільних людей до участи у міській самоуправі. Там знову, де і відбулося голосування і переведено вибір, чільні інтелігентні кандидати перепали і радними вийшли кандидати з дальших місць, нераз одиниці мало вироблені, без яких зовсім добре рада може обійтися і які нам як народові не принесуть там ніякої користи. Цей сумний досвід з міських виборів не повинен повторитися при найближчих сільських громадських виборах. Радними мають вийти тільки цінні і характерні місцеві одиниці, що з користю для громади і для української нації виконуватимуть свої самоуправні обовязки на терені громади.

А всі, що бажають громадянського вишколення нашого сільського загалу, повинні негайно приступити до підготовчої виборчої праці.

Д-р Степан Баран.

Товари блаватні
вовни, шовки, полотна, пост ль
Ф. Ожеховський
Найбільший вибір. — Найнижчі ціни
Львів, Ринок ч. 29.
2/78 182—? Телефон 25-35.

„Журналь де Женев" про Конґрес національностей.

„Журналь де Женев" приносить у числі з дн. 6-го ц. м. справоздання з Х-го Конґресу Національних меншин у Берні. Ось кілька уступів із цього справоздання:

„Як справедливо зазначив президент Вільфан, конґрес національностей більше, ніж який-небудь інший рух повинен іти за вічною заповіддю: „Не роби другому того, чого ти не хотів би, щоби зробили тобі". Досить поглянути на список учасників конґресу, щоби зрозуміти, як сильно переплутались тут їх інтереси. Одна ґрупа виступає тут як „національність" (або „меншина" — термін викреслений із офіціяльної мови) в одній державі, а пізніше зазначена як „більшість". Досить навести тільки приклади німців у Польщі та Чехословаччині, польські та чеські ґрупи у Німеччині, німців у Мадярщині і мадярів у Чехословаччині і Румунії..."

„Коли висловлено побажання, щоби Совітській Росії запропонували дати ґарантії у хвилині, як вона вступить до Ліґи, тоді виринула дуже жива дискусія і наради в середу вранці на дуже пекучу тему пройшли під знаком „російського питання".

„Всі памятають минулорічну сміливу інтервенцію п-і Рудницької, яка виступила проти байдужости цивілізованого світа супроти голоду „орґанізованого" Совітами. Українська делегатка, якої появу привитали оплесками, гадає, що не лицює домагатися „ґарантій" від Совітів. У країнці знають, що вартні ці обіцянки. Єдину відповідь на цю пропозицію вступу Совітів дала Союзна Швайцарська Рада: „Не розмовляємо зі злочинцями!"

„На замітку президента, що хотів „злагіднити" враження цих слів, ґенеральний секретар Амменде зробив замітку, що конґрес має не тільки право, але і обовязок висловитися щодо совітської кандидатури і ствердити, що принцип інтернаціонального комунізму не згідний з культурними і соціяльними змаганнями національностей".

Конґрес закінчився раніше, ніж мав у програмі, у середу пополудні, низкою пропозицій.

Непромокальні плахти
І. Конрад, Львів, Гетманьська 22.
ч. тел. 49-83 243 а 4—5

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 14. ВЕРЕСНЯ 1934.

ВАС. МУДРИЙ.

З подорожі до Швеції.

Зі Львова до Ґдині.

У кого з нас (робітників пера) нема бажання вирватись деколи бодай на короткий час у широкий, далекий світ?

Одні кажуть, що бажають того, щоби забути на нашу дійсність бодай на кілька днів чи тижнів. Така вона для них мила і дорога! Інші бажають опинитись серед чужих людей, щоби вирватись із рідного середовища, яке висмоктує з них усі соки та витягає нерви, і там на чужині відпочати. Ще інші кажуть, що рвуться на захід, у далекий світ, щоби набрати нових вражінь, щоби щось пережити і чогось навчитись.

На жаль, наші обставини такі, що мало кому і рідко коли вдається здійснити такі свої бажання.

Для мене зложились обставини цього літа якось так сприятливо, що я міг виїхати на короткий час на чужину, щоправда не дуже далеку, але всеж за кордон. Колиж узяти на увагу наші відносини та нашу спроможність, то моя подорож стане і далекою і великою і навіть до деякої міри екзотичною. Подорожував я не лише залізницею, але й кораблем і до того без пашпорту. Чи не цікаве?

Якже воно до того дійшло? — Дуже просто. Польське Трансатлянтійське Корабельне Т-во (акційна спілка) влаштувало в серпні прогульку між іншим до шведської столиці Стокгольму і я взяв у тій прогульці участь. Таким чином був я у Швеції навіть без пашпорту. Чомуж я вибрав саме подорож до Швеції? — На таке моє рішення вплинув просто сентимент і до того сентимент, що виріс у мене з мого невеличкого знання історії. У мені якимсь чином вкорінилося пересвідчення, що ми (українці) зі шведами історично посвоячені. Здавалося мені, що незле буде, коли я, як один із величезної маси політичних спадкоємців пок. гетьмана Івана Мазепи, ввійду у ближчий контакт і познайомлюсь із спадкоємцями слави короля Карла XII. Ніяких інших бажань у мене не було. І саме це вплинуло на моє рішення взяти участь у прогульці до Стокгольму.

*

Була душна серпнева ніч коли я вибирався зі Львова в далеку дорогу. Їхав я на Варшаву до пристані в Ґдині. Подорож поспішним поїздом у натовпі, ще й до того вночі, зовсім не цікава. Важко було спати. І тому попадав я час до часу тільки в апатичну дрімоту, в часі якої мені мигали перспективи подорожі кораблем у формі морської недуги, бурі, затоплювання корабля і т. п. страховищ. Ранком пересів я в Варшаві до іншого поспішного поїзду і втомлений та охлялий дивився байдуже в вікно, попри яке мигали незвичайно скоро непринадні краєвиди. З години на годину зростала спека. Чим більше ми віддалювались від Варшави, тим більше було піску та сажі в поїзді. Вони вгризалися в шкіру, волосся, чіпались одежі і немилосерно докучали. І я і мої товариші дороги, мені зовсім чужі, шукали тіни, заслонювали вікна, намагались ізолювати себе від пісків, але це нічого не помогало. В таких обставинах їзди ніхто не починав ніякої розмови і все байдуже вижидало кінця дороги. Читання книжки чи ґазети не йшло. Спека виснажувала всіх.

Поїзд спинявся рідко. Довше постояв на кордоні Польщі і території вільного міста Данціґу. По провіренні особистих документів ми віхали на територію Данціґу і затримались потім коротко в самому місті. Відтак проїхали Лянґефур, Оліву, Цопот і віхали на польський коридор. Орлово перша місцевість на тому коридорі, через яку ми проїздили. Між Орловом і Ґдинею оглядали ми крізь вікна в одному місці море. Воно робило сильне враження і видавалось здалека вище положеним від суходолу. Така оптична омана.

Точно в 4-ій год. пополудне, згідно з розкладом їзди, поїзд заїхав на стацію у Ґдині. Ще одна перевірка документів і клунків при виході з двірця і кілька сотень пасажирів розсипалось по місті.

Ґдиня, це нове, віком своїм заледви кільналітне місто і пристань. Корабель до Стокгольму мав відплисти аж на другий день упoлудне (21-ша год.) і тому треба було найти в тому молодому місті якесь приміщення на нічліг. Почали ми його шукати. Було важко. Бо Ґдиня була переповнена, а крім того тут невидана мабуть ніде в цілій Польщі дороженеча. В готелях одноособових кімнат не було. А двоособові коштували від 24—16 зол. за добу. Кімнатки у приватному домі теж не можна було тоді дістати, а якби така була, то треба було за неї заплатити щонайменше 7 зол. за одну ніч. По довгих зусиллях мені вдалося виторгувати двоособову кімнату в „Морському Готелю" за 10 зол. Тому, що я був один знизили мені на 6 зол. З того недвозначно видно, що це молоде й нове місто росте.

Примістившись та обмившись, я, не зважаючи на втому, пішов оглядати місто і пристань і пляжі. Всього я не оглянув. Бо місто, хоч і нове, розкинене на дуже великому просторі. Так і видно, що на місці маленької рибальчої оселі фундатори й основники міста розрахували його на який міліон населення. Будови нові, переважно монументальні розмірами. Використані в них найновіші здобутки будівництва. Але вони розкинені далеко одна від другої. Багато вулиць незабудованих і невибрукованих. Зате головні вулиці мають першорядні бруки. Пляжа велика і повна літників. Біля пляжі найкращі готелі, каварні та розривкові льокалі.

У Ґдині є пристань товарова, себто торговельна, пасажирська і воєнна. У ній є і морська школа для моряків і старшин воєнної фльоти.

І місто і пристань побудовані за час яких шести років. Витрачено на це безліч людської енергії, праці і головокружні суми гроша. Коли це все бачиш, то щойно тоді розумієш ту велитенську пропаґанду за Ґдиню, яку бачимо в цілій польській пресі.

Національна проблєма й українці.

Промова пос. Мілени Рудницької, виголошена 3. вересня на Х-ому Конгресі Національностей у Берні.

ЮВИЛЕЙ КОНГРЕСУ Й УКРАЇНЦІ.

Пане Президенте, мої пані і панове!

Жаль мені дуже, що я не могла взяти участи у вчорашньому засіданні Конгресу і мушу прохати вашого вибачення, що зявляюся щойно нині. Не думайте, що я свідомо хотіла покористуватися жіночим привілеєм спізнення. Ні, це не моя вина і я певна, що ви мені вибачили би, якби знали причини цього спізнення і всі ближчі звязані з ним обставини. Назвім їх коротко „пашпортовими труднощами".

Тому, що я не брала участи у вчорашньому засіданні, дозвольте мені нині в імені української групи у Польщі, яку маю честь заступати, з нагоди 10-літньої діяльности Конгресу національних меншин передати йому якнайкращі побажання. Нехай його вплив для оборони доброї справи меншин буде і надалі доцільний!

Крім цього з почуванням великої приємности і духового обовязку мушу зазначити ті великі заслуги, які Конгрес поклав для добра моїх голодних земляків у Совітській Україні. Минулорічний Конгрес був першим товчком до мобілізації світової опінії проти злочинців червоної диктатури. Спеціяльна подяка належиться п. головному секретареві д-рові Амменде за його невтомну працю для нещасливих жертв голодової катастрофи у СССР. Він це своєю політичною та публіцистичною діяльністю розворушив совість світа, він є душею Інніцерового Комітету, він не завагався перед тяжкою подорожжю до Америки, щоби і там поінформувати опінію про невимовну нужду, спричинену божевільними большевицькими експериментами. Ми, українці, не забудемо йому цього ніколи. Я довідалася з великою радістю, що і цьогорічний Конгрес на вчорашньому засіданні займався справою голоду в Радянській Україні. Це тим важніше, що тамошнє становище ні трохи не поправилося, навпаки є небезпека, що найближчою зимою і весною голодова катастрофа зросте ще у своїх розмірах.

НАШІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО НАЦІОНАЛЬНИХ КОНГРЕСІВ.

Тому, що цей Конгрес робить нині білянс своєї 10-літньої діяльности, хотіла би я кількома словами згадати про дотеперішню участь українців у національних Конгресах. Мушу передовсім пригадати, що приступали до них із деякими застереженнями. А саме заявляли ми явно від самого початку, що засновки і принципи Конгресів не зовсім задовольняють наші національні змагання. Ми ані не є меншиною ані не вважаємо себе за таку. Навпаки: ми, українці в Польщі живемо як суцільна більшість від прадідних віків на рідній землі і ніколи не зречемося своїх найвищих національних змагань, свого права на свободу і самостійність. Друга причина наших застережень це та, що ми крім гарантії для меншин маємо ще міжнародне зобовязання польської держави супроти нас, українців, а саме рішення Конференції Амбасадорів з року 1923, яка вважала Галичину окремою національною одиницею і обіцяла їй територіяльну автономію. Хоча досі польська держава цієї автономії не здійснила, самозрозуміле, що ми її не зрікаємось.

З тих-то мотивів основи Конґресів національностей занадто тісні для наших національних змагань. А всеж ми вступили до них, щоби як найбільша в Европі бездержавна національна група, по змозі своїх сил боротися за здійснення тих високих ідеалів, які організація Конгресу національностей поставила перед собою.

ПОШИРЕНІ ЗЮБОВЯЗАННЯ.

Тепер хочу перейти до самої теми себто до питання про поширення на всі держави зобовязання супроти національних меншин і хочу зазначити коротко своє становище. На мою думку треба в цій справі провести різку ріжницю між теорією і практикою. З теоретичного погляду не можна би мати нічого проти і ми, українці, приймаємо з якнайживішою симпатією ідею так поширену. Одначе не маю певности, чи в практиці таке узагальнення не буде рівнозначне з повним скасуванням міжнародньої гарантії національних меншин і маю деякі підстави думати, що саме цей мотив був чи не головною спонукою для внескодавця.

СОВІТСЬКИЙ СОЮЗ ЯК ЧЛЕН ЛІГИ НАЦІЙ.

Ще одна справа, а саме та, що в даній хвилині має якнайбільшу актуальність і теж для нас, українців, якнайбільше значіння. Маю на думці намірений вступ Сов. Союзу до Ліґи Націй. Як зачуваю, над цією справою вже тут вели дискусію і поставили домагання, щоби Сов. Союз перебрав на себе міжнародні зобовязання супроти національностей. Дозвольте мені сказати щиро, що з таким становищем Конґресу не можу ані погодитися ані його підтримати. Мій погляд такий, що єдину правильну і гідну відповідь на спроби Совітів увійти до Ради Ліґи дала Швайцарська Союзна Рада.

Гадаю, що сама ідея вступу Сов. Союзу до Ліґи Націй є вже для самої Ліґи і всіх її членів якнайбільше компромітуюча і образлива. Держава, якої сам внутрішній лад і відносини, головно її національна політика є повним запереченням і насилуванням принципів Ліґи Націй, не повинна ввійти до Ліґи. 15 літ вели большевики завзяту боротьбу проти тієї установи, а тепер з огляду на небезпеку війни з Японією на Далекому Сході і в остраху перед розвалом у себе мають нахабство зголошувати свій вступ до Ліґи Націй. Це була би справжня ганьба для західньої культури, ганьба для людства засісти за спільним столом зі злочинцями. Це було би однозначне з тим, що західні держави потурають усім злочинам червоної Москви. Чи Ліґа Націй хоче взяти на свою совість співвідповідальність за те все, що діється у Сов. Союзі?

НЕМА ҐАРАНТІЙ, КОЛИ МОВА ПРО БОЛЬШЕВИКІВ.

І чи думаєте, панове, що колиб большевики й перейняли меншиневі зобовязання, то це змінилоб щонебудь у цій справі? Чи не знаєте історії становища Сов. Союзу до українців? Чи не знаєте, що чейже теоретично большевики признали право самовизначення народів аж до відірвання від Союзу? Але що на практиці панує нечуваний брутальний гнет усіх національностей, крім — очевидно — пануючих, себто московської національности і що всі національні прояви поневолених червоною Росією народів є пятновані як контрреволюція і найбільш жорстоко переслідувана?!

Ні, мої панове, не можемо обманювати себе. Нема ніяких зобовязань, ніяких ґарантій, коли мова про державу, яка свідомо стосує голод, як методу правління, якого жертвою падуть міліони. Годі переговорювати з убивниками! Ціла культурна людськість мусить домагатися від Ліґи Націй, щоби вона відмовила вступу Совітському Союзові, щоби вона показала Совітам двері.

Таке є становище українців і воно мусить бути так само становищем цілого нашого Конгресу

*

ПОСТАНОВА Х. КОНГРЕСУ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ У СПРАВІ ДОПОМОГИ ГОЛОДУЮЧИМ У СОВ. СОЮЗІ.

Коли IX. европейський Конгре Національностей проголосив поклик у справі допомоги для голодуючих у Совітах громадян, членів ріжних національностей, з ріжної сторони заперечувати факт того масового вимирання. Сьогодні всі, що вглянули у відносини у Совітському Союзі, однодушно признали, що число жертв голодової смерти у Совітах дійшло лише у самому 1933 році до міліонів. Всупереч звітам офіціяльних московських чинників, що у протилежности до минулого року, наслідком посухи частина жнив на Совітській Україні і в інших околицях Сов. Союзу зовсім змарнована, — знову чуємо заперечування, що нема небезпеки голодової смерти, в якій знову опинилися міліони й міліони людей у Совітському Союзі. Серед цих обставин, Х-ий европейський Конгрес Національностей, як спільна організація національностей,, що мають своїх земляків у Совітському Союзі, вважає своїм обовязком знову піднести свій голос, щоби звернутися з палкою просьбою до народів світа прийти з поміччю загроженим у Совітах голодовою смертю людям ріжних національностей. У звязку з цим Конгрес пригадує широсердечні поклики архиепископа з Кентербері й архиепископа віденського кард. Інніцера та представників усіх віроісповідань, які прилучились до їх покликів. Згідно з порученнями кентерберійського архиепископа, Конгрес, покликуючись на почуття вселюдської спільноти, вважає своїм правом і обовязком назвати річчю необхідною, щоби з нагоди вступу Совітів до Ліґи Націй була вможливлена широка допомога голодуючим у Совітах людям.

*

ПОСТАНОВИ Х. КОНГРЕСУ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ПРО ПРИЙНЯТТЯ НОВИХ ДЕРЖАВ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

У звязку з домаганням загально поширити міжнародню охорону меншин та з загальним значінням моральних і правних засад, на яких опираються істнуючі меншеневі умови. Х. Конгрес Національностей звертає увагу, що передбачена у пакті Ліґи перевірка, яка мусить попереджувати прийняття якоїнебудь держави до Ліґи Націй, мусить розглянути передусім національну політику тої держави. Державам, яких поведінка находиться у засадничій суперечності до вищезгаданих принципів, треба відмовити прийняття до Ліґи.

Дальше, треба доконче жадати від новоступаючих держав, щоби вони признали істнуючі правні міжнародні зобовязання у царині охорони меншин, як передумову до прийняття, як це було вже досі правилом у практиці, від якої ніколи на будуче не вільно відступати.

ГАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКІМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поручає Ф-ма ЗИҐМУНТ ЗАЛЕСКИЙ вул. Боїмів. ч. 4
1/78

Східній пакт погребаний.

ЛЬОНДОН, 12. 9. ПАТ. „Таймс" приносить передовицю п. н. „Відкинений пакт", в якій каже, що з огляду на відкинення Німеччиною і з причини опозиції Польщі східно-европейський пакт можна зачислити до низки погребаних проєктів безпеки. Обговорюючи промову мін. Барту в Байон, часопис робить йому закид, що своїм неуступчивим становищем у справі зброєнь Німеччини дав Німеччині нагоду відкинути пропозицію пакту.

ПАРИЖ, 12. 9. ПАТ. „Тан" висловлює думку, що є ще можливість заключити східний пакт навіть без участи Німеччини, зате з участю Польщі, Совітів, Чехословаччини і балтійських держав.

Землетрус на Сицилії.

РИМ, 12. 9. ПАТ. На Сицилії відчули дуже сильні підземні потрясення. Хоча досі не було жертв людьми, потрясення були такі сильні, що в деяких місцевостях прохожі перевертались на вулицях.

„Марокестль" горить дальше.

НЮ ЙОРК, 11. 9. ПАТ. Пожежа, яка вибухла в останках корабля „Марокестль" після таємного вибуху, триває дальше. Пожежна сторожа покинула корабель, занехавши дальшу акцію. Побоюються, що вогонь дістанеться до збірників ропи, які находяться в середині корабля, а це викликалоб експльозію небезпечну для надбережних будинків.

Пасажири корабля зізнають, що смерть стількох людей завинила команда корабля, яка не станула на висоті грізної ситуації. Пасажирам не роздано навіть ратункових поясів. Ратункові човни не забирали пасажирів, тільки членів залоги

Самоходова катастрофа.

БІЛГОРОД, 12. 9. ПАТ. Біля Нішу особовий потяг віхав на залізничому переїзді на вантажний самохід що віз військовий відділ. Самохід розбився в дребезги. 5 вояків згинуло на місці, 15 є тяжко ранених.

Міжнародній летунський турнір.

ЛЬВІВ, 12. 9. ПАТ. Сьогоднішній відтинок чаленджового лету не є дуже довгий, бо тільки на 1.100 км. Відрізняється він тим від інших відтинків, що змагуни летять 220 км. над морем. З того перших 80 км. летиться над заливом Туніcу. Перший обовязковий осід визначений в Палермо на Сицилії. Дальший етап Палермо-Неаполь впродовж 570 км. так придуманий організаторами чаленджу, щоби змагуни летіли здовж берегів Італії, а не над морем, бо в простій лінії від Палермо до Неаполю летиться коло 300 км. замісць 570 дорогою окружною. Задля цього летунам наказали минути ряд контрольних точок над берегом і скинути там мельдунки.

Останній відтинок лету Неаполь-Рим 200 км. летуни перелетять певно в одній годині. В Римі передбачений теж нічліг.

ВАРШАВА, 12. ПАТ. З Тунісу повідомляють, що сьогодні ранком вистартували з тамошнього летовища до Риму летуни, які беруть участь в окружному леті. Вистартували 23 літаки, в цьому один Карпінського, що летить поза конкурсом.

В четвер змагуни перелетять з Риму на Загреб, Відень і Брно до Праги.

ПРИЛЕТІЛИ ДО ПАЛЄРМА.

ПАЛЄРМО, 12. 9. ПАТ. Всі польські літаки, що беруть участь у чаленджі, прилетіли щасливо до Палерма. Перший з поляків осів Плончинський.

Німці знову попереду.

В НЕАПОЛІ Й РИМІ.

НЕАПОЛЬ, 12. 9. ПАТ. Аг. Стефані повідомляє, що з летовища в Неаполі вистартували до дальшого лету до Риму такі змагуни: Юнк в год. 10.53, Остеркамп 11.04, Зайдеман 11.03 і Пасевальд 11.15.

РИМ, 12. 9. ПАТ. Аг. Стефані повідомляє, що на летовищі в Римі осів як перший споміж летунів, що беруть участь у чаленджі, німець Юнк в год. 11.40. Віддаль 191 км. перелетів він за 47 хвилин. Другий прилетів Остеркамп в год. 11.50, опісля Зайдеман 11.54 і Пасевальд в год. 12.06.

РИМ, 12. 9. ПАТ. Летун Влодаркевич відлетів із Неаполю до дальшого лету до Риму в год. 11.46, а прилетів там в год. 12.36. Летун Плончинський відлетів в год. 11.48, прилетів до Риму в год. 12.41.

ЗАГАЛЬНА ПУНКТАЦІЯ.

ЛЬВІВ, 12. 9. ПАТ. Кап. Баян далі є на першому місці в чаленджі. По обрахункам польського аероклюбу сумарична пунктація, що її здобули поодинокі летуни до Тунісу включно, є така: 75 Баян 1826, 75 Плончинський 1821, 19 Зайдеман 1771, 65 Влодаркевич 1770, 15 Франке 1755, 61 Дудзінський 1747, 62 Гедговд 1711, 17 Гірт 1691, 72 Бучинський 1688, 76 Скжипінський 1687, Бальцер 1683, 18 Баер 1656, 21 Губріх 1612, 81 Макферсон 1380. Про інших змагунів нема досі вісток

ПРОБИ В СКНИЛОВІ.

ЛЬВІВ, 12. 9. ПАТ. Нині в год. 13.30 на цивільному летовищі в Скнилові робили проби приймання чаленджових змагунів, які прилетять до Львова в пятницю 14. вересня рано. На старті станули старшини 6. летунського полку, члени аероклюбу з през. професором інж. Гайзлером. Проби робили два літаки.

—o—

По широкому світі.

— В Харбіні відбулася на очах кількох тисяч видців масова екзекуція 44 манджурських повстанців яких японці зловили в околицях Ціцікару.

— До Риму прилетів журналіст Брокієрі, що літаком перелетів 17.000 клм. Сх. Сибір і азійську Росію.

— В Будапешті помер визначний угорський політик гр. Юлій Каролі у віці 63 років.

— Еспанія зажадала офіціяльно, щоби її знову вибрали до Ради Ліги Націй.

—o—

Страйк в долині цибулі.

На шляху в М'Ґаффі, Огайо, богаті землевласники плекають на велику скалю цибулю на вивіз. Вони дуже визискували робітників, що живуть там як нуждарі. Старші робітники заробляли денно по 1.25 дол., малолітні дуже маленько. Тому робітники зорганізувались і вже 3 місяці там триває страйкова боротьба за поліпшення робітничої долі.

Як не можете спокійно спати — то підпишіть позичку Рідній Школі на суму 25 зол.

Кілька думок з нагоди „Східних Торгів".

Голос одного з наших визначних економістів.

„Тарґі Всходнє" — чи „Східні Торги" це ціла проблема, над якою мусить призадуматись кожний, хто оглянув цю щорічну виставку і цим разом. В осередку наших земель, у Львові відбувається від років імпреза під одною і тою самою назвою. А до цієї назви привязані події, що потрясли до глибини одною і другою стороною, тими, що уладжували ці торги, та тими, що їх бойкотували, — поляками й українцями. Бо перші вважали „Тарґі Всходнє" за імпрезу, що мала маніфестувати й закріплювати польський характер Львова і краю, а для других таке політичне розуміння цієї імпрези було — визовом. Звідти бойкот, звідти й події, за якими зявилися прокуратор, суд та роки тюрми.

Але до назви ми звикли привязувати і той самий зміст. Та не все слушно. Бо коли приглянутись ближче, що таке „Тарґі Всходнє", то ясно бачимо, що сьогодні вони далеко не ті, що були колись. Це вже не імпреза, що має **політичні** цілі, а **господарський** факт на нашому терені. І коли хтось бажає видвигати їх до висоти політичної події, то нехай огляне їх цьогорічне обличча, а переконається, що це радше ярмарок на більшу скалю, де перед ведуть ті, що спритніше вміють себе зареклямувати та здібніші у свому купецькому ділі. Бо хоч сьогодні назва лишилася давньою, то через те, що їх уладжує вже Торговельно-Промислова Палата, тобто установа, в якій беруть участь також українці та яка старається за купецький бік справи, відтяв у великій мірі їх політичний зміст. Є в Торговельно-Промисловій Палаті комісії, де наша торгівля, очевидно кооперативна, заважує чимало. В улаштуванні цієї імпрези помагає тепер Львівська Хліборобська Палата, в якої Раді теж працюють українці. Ніде правди діти, що участь українців в обох цих установах мізерна, а мандати виділені скромно, мабуть з остраху перед майоризацією. Але всеж таки участь українців у публично-правних організаціях, які цю виставу влаштовують провадилаб до логічного висновку, що й українські установи повинні брати участь як виставці у Торгах. Або, коли ні, то витягнути для себе висновки з факту уладження Сх. Торгів — супроти обох тих палат. Але так не є. Українці беруть участь у „Торгах", але незорганізовано, одинцем і без спільного порозуміння. Колиб тільки ті українські фірми зібрав, які сьогодні є на Торгах, то був би вже чималий український відділ. А колиб булаб така орґанізована участь, то і зверхній вигляд Торгів був би інший. Бож тоді можнаб устійнити умовини, на яких участь української торговлі і промислу малаб характер національний і відповідний до своєї ваги у господарстві краю. Не сумніваємося, що наші умовини булиб такі, які уможливилиб нам участь у Торгах та не нарушилиб нашої національної гідности.

Знаємо, що супроти зміни самого змісту Торгів, вже два роки тому наша кооперація збиралася взяти більшу участь в Торгах. Невідомо нам, чому так не сталося, але воно вказує на те, що намір і пляни були. Знаємо, що від років і наші господарські установи і приватні люди брали участь у Насінних Торгах, які були інтеґральною частиною Східних Торгів, тільки відбувалися в інший час (в липні). Знаємо, що на попередніх Торгах мав свій кіоск „Маслосоюз". Знаємо, що і цього року українські фірми взяли участь у Торгах, може не всі зі самостійними місцями (стійками). Припускаємо, що на чергових Торгах буде тих українських фірм, які схотять брати участь, чимраз більше. Будуть брати участь знову поза організаціями й одинцем. І тому насувається просте питання: чому не беремо в Торгах участи **зорґанізовано,** всі, чому не робимо з Тарґів Всходніх — Східних Торгів? Маємо враження, що маємо досить господарської сили, щоби могти увійти на цю імпрезу як **самостійний** чинник та нашою участю задокументувати, що нам таке місце в господарському житті краю належиться.

На цьому місці не станемо тепер обговорювати справу форми і умовин, на яких наші установи та фірми малиб брати **організовану** участь у Торгах. Це належить тільки і виключно до наших господарських централь і обєднань. Але піддаємо отсі наші думки під увагу тих наших кол, які самі про це вже думали, перші кроки у цьому робили та їх — не докінчили.

Цю справу повинні теж взяти на увагу ті українці, які внедовзі ввійдуть по нових виборах до ради Промислово-Торговельної Палати. Варто, щоби в цих справах була теж якась одна напрямна і якесь одно становище у нас, а воно повинно бути: не „Тарґі Всходнє", тільки „Східні Торги".

Економіст.

Совіти заплатять 10,000.000 дол. відшкодування.

З Льондону подають, що Совіти годяться заплатити анґлійській компанії Ґовлдфілдс десять мілінонів долярів відшкодування за їх заводи, побудовані до добування золота над рікою Леною, які Совіти забрали в 1929. році.

За забезпечення інвалідів Української Армії.

(З кругів УКТОДІ.)

Не вперше на сторінках української преси приходиться порушувати справу забезпечення інвалідів бувшої Української Армії, справу важну і прикру. Важну тому, що її віяк не слід легковажити чи занедбувати, задля небажаних наслідків у ближчій чи дальшій будуччині. Наочний образ недостаточної народньої відплати за кров і рани теперішніх наших воєнних інвалідів не може мати позитивної виховної сили для молодечого доросту. Не бачимо підчеркнення того виховного моменту серед українського громадянства щоб інвалідів УА вивищувано понад сіру буденщину при нагоді ріжних імпрез, щоб загал наших інвалідів по селах був так матеріяльно забезпечений, аби не мусів упорокюватись і понижуватись перед своїми і чужими. Випадки, щоб інваліди УА дістали можливість праці в українських установах і чули себе повновартісними громадянами, належать до рідкости.

ПРИКРА СПРАВА.

Справа недостаточного забезпечення наших інвалідів прикра для суспільности; ще прикріша для самих інвалідів. За посередництвом Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові *за останнє десятиліття вспіло українське громадянство на цілі УКТОДІ зложити жертвами і членськими вкладками 608.407 золотих*, або пересічно 61 тисяч зол. річно і така сума, побільшена скромними доходами з інвалідських робітень та банковими відсотками льокацій УКТОДІ мусіла вистарчити на матеріяльну поміч для двох тисяч українських воєнних інвалідів, а радше для 520 найтяжче пошкодованих інвалідів, а саме на місячні ренти, на протези, лікування, удержання Дому Інвалідів та адміністраційні видатки УКТОДІ. Треба дійсно дивуватись яким робом УКТОДІ, чи пак кількох членів Головної Ради УКТОДІ, могло дати собі раду з такими скупими фондами. При цьому слід подивляти й оцінити дійсно *геройську терпеливість і вирозуміння інвалідів УА*, котрим така скромна допомога від суспільности мусіла вистарчити на прожиток.

Правда, що нам, серед незвичайно несприятливих відносин дуже тяжко зібрати і цю квоту, але мимохіть насувається питання: Невжеж близько 7 мілінонів українського населення у Польщі не може зложити власновільно більше, як по одному грошові річно, на поміч інвалідам! Невжеж ледви 2.300 (дві тисячі триста) українських громадян апоміж 7 мілінонів уважає своїм обовязком бути членами УКТОДІ одинокої установи, що з конечности мусить нашим інвалідам заступати державу? Таж стати членом УКТОДІ, наскрізь гуманітарної установи, є обовязком кожного українця, кожного українського товариства, підприємства і т. д. Таж кількох людей, вибраних до Гол. Ради УКТОДІ, не мають змоги своєю безкорисною працею заступити жертви всього громадянства і задоволити всіх інвалідів! УКТОДІ зможе виконувати своє завдання тільки при співпраці всього громадянства. Тільки загальними жертвами та вплатою член-

…ських вкладок до УКТОДІ облегчимо працю Товариства, а посередньо й терпіння наших інвалідів.

НІХТО З УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ НЕ ДІСТАЄ ДЕРЖАВНОЇ РЕНТИ.

На жаль, чимало наших громадян та установ уважає себе звільненими від жертвенности на інвалідів тому, що польський закон про забезпечення інвалідів із березня 1932. р. признає інвалідську ренту частині наших інвалідів, а саме тим, що були ранені в часі від 1. XI. 1918. до 1. червня 1919. р На ділі від постанов закону до виплати ренти дуже далека дорога і по нинішній день *ані один наш інвалід державної ренти не дістає.* Колиб навіть тих 236 осіб зпоміж 2.000 українських інвалідів, що стали інвалідами внаслідок ранення перед червнем 1919 р., державну ренту дістали, то це тільки незначне матеріяльне відтяження Товариства. Одначе тому, що виконний розпорядок до інвалідського закону від наших інвалідів вимагає „доказів активної льояльности і привязання до польської держави", а такі може дати хіба 1—2 прц. на сто громадян держави, інваліди Української Армії таких доказів дати не будуть могти. У наших руках є розіслання інвалідам тернопільського воєвідства друк, котрим воєвідський уряд з того приводу вже відмовляє ренти. Можна думати, що таке заспокоювання претенсій наших інвалідів буде генеральне. Тому занедбання обовязку громадянства супроти інвалідів з визвольної боротьби ніяк не може і не повинно находити оправдання.

ВСІ НА ДОПОМОГУ ІНВАЛІДАМ!

Коли в минулому (1933. р.) та в першому півроці 1934. р. вплив жертв та вкладок обнизився через матеріяльну крізу загалу, подешевіння сільсько-господарських продуктів та елементарні катастрофи, то на цьому не сміють поносити втрат українські інваліди. Не тільки ті, що дотепер платили місячні вкладки і жертви на цілі УКТОДІ і тепер ці датки зменшили, мають обовязок супроти інвалідів, але такий самий обовязок мають і ті громадяни, що цього обовязку ще не виповнювали. Саме в часі нинішньої господарської депресії наші інваліди тимбільше потребують допомоги громадянства. Українське Т-во Допомоги Інвалідам тимбільше мусить домагатися жертв на виплати обнижених вже з кінцем 1933. року інвалідських рент.

У першому півроці п. р. мало УКТОДІ такі грошеві впливи:

жертви з Америки й Канади 4.548.36 дол. =	24.328.42	зол:
жертви укр. емігр. у Франції	182.90	„
жертви укр. емігр. у Німеччині	48.10	„
жертви укр. емігр. у Чехословач.	23.17	„
жертви з краю	14.402.20	„
членські вкладки	3.504.63	„
відсотки льокацій	1.113.62	„
дохід з реальностей	7.528.—	„
дохід з шапкарні	351.93	„
Сума піврічних впливів:	51.482.92	зол.

Від 1930. р. кожного року редукуються видатки Товариства на побори інвалідів і через скромні доходи Т-во обмежується до найконечніших видатків. Дальші ощадности вже неможливі, бо ренти наших інвалідів по 7, 8, 10 зол. у 45 прц. інвалідів стоять у мінімальній пропорції до рент державних інвалідів. УКТОДІ не може відмовити протез, лікування чи коштів переїзду інвалідів до лікаря навіть при теперішніх своїх недостачах. Видатки в останньому півроці дійшли до суми 51.665.25 зол. і творять цю суму:

виплати на ренти інвалідам	39.392.60	зол.
адміністр. видатки Т-ва	8.768.75	„
протези	1.838.05	„
удерж. інвалідського захисту	1.073.07	„
лікування інвалідів	592.78	„
Разом	51.665.25	зол.

Найменше стільки, тобто 52.000 золотих, буде УКТОДІ потребувати у другому півроці 1934-го року. З дотеперішніх цьогорічних вплививів, головнож з т. зв. зеленосвяточної збірки (котра для поділу між УКТОДІ а Т-вом Могил у Львові дала на 14.500 розісланих складанок всього 2.680 зол.) не можна припускати, щоб жертви громадянства у другому півроці так дуже зросли.

ЗА ЗАГАЛЬНУ ЖЕРТВЕННІСТЬ.

Тому для дальшого скромного забезпечення українських інвалідів, коли на нинішні відносини не можемо жертвувати богато, мусимо жертвувати мало, але мусимо жертвувати всі. У першій мірі повинні виконати свій громадянський обовязок супроти інвалідів ті українські установи, котрі постійних вкладок на цілі УКТОДІ не вплачують та кооперативні організації, читальні „Просвіти" і т. д. Філії УКТОДІ повинні зорганізувати точну виплату вкладок та приготовитись до листопадової збірки, а покищо повинні віділслати до центрального товариства ті фонди, котрі задержали у себе, бо УКТОДІ грошей потребує негайно.

Щоб допомога громадянства українським інвалідам мала постійний характер, вступайте в члени УКТОДІ і вплачуйте до нього вкладку (6 зол. річно або 50 сотиків місячно). Для селян, робітників і студентів вкладка обнижена до половини.

Дешевше прання - лекше прання

Що за полекша! В Новім Люксі перемо все на зимно і дешево, бо велика пачка коштує ледви 70 сот,, мала 40 сот.

Новий Люкс

дає негайно піну в зимній воді

З природи й техн`ки.

КЛІМАТ ВУЛИЦІ.

Майже всі метеорольогічні стації положені на вільнім повітрі так, що вітер має до них доступ з усіх сторін. Крім цього вони лежать звичайно здалека від мурів міста. А тимчасом людина, для якої ці стації працюють, душиться звичайно між стінами домів, котрі літом сильно розпалені теплом сонця, ходить вулицями, де вітер дує курявою вгору, а дими стелить долом, віддихає повітрям, яке занечищене ріжними газами (від авт, фабрик тощо).

Тому від недавна метеорольоги почали студіювати теж той шар повітря, де живе велика кількість наших рослин та звірят себто шар яких кількадесять центиментрів над землею. Крім цього студіюють сьогодні клімат міських улиць. Підчас цих дослідів виявилося, що в часі гарячого літа на вузьких вулицях може бути навіть 6 ступнів холодніше, ніж на широких вулицях. Тепер розуміємо, чому в південних краях волють будувати вузькі вулиці. Дальше місто охолоджується літніми вечорами значно повільніше, ніж свобідна поверхня землі з двох причин' 1) огріті камінні маси віддають вечір своє тепло повітрю дуже повільно, 2) внаслідок мряки над містом земля промінює вечір слабше.

Сьогодні можемо сказати, що кожна міська площа, кожна міська вулиця має свій власний клімат. На нього мають вплив стіни сусідніх домів, які ріжно нагріваються сонцем, дальше, чи дана вулиця або площа має траву чи дерева, тощо. У звязку з цим ясно, що південна стіна покрита диким виноградом не наражена дуже на проміні сонця. Таксамо на камяних хідниках вулиць, що обсаджені високими деревами, не доходить стільки сонячних промінів, що до неотінених хідників.

ЯК ТРАНСПОРТУЮТЬ ЖИВІ КВІТИ НА ВЕЛИКУ ВІДДАЛЬ?

З кінцем квітня ц. р. навантажили в Бірмінгемі (середній Англії) 21 пак по 30 кущів хризантем, кожна у своїй власній землі, до Канади. На кораблі держали їх у постійній температурі 7 ступнів Ц. Коли вантаж приїхав до Монтреалю (у східній Канаді), дали на кожну паку по пів літри води. Внаслідок цього хризантеми залишилися свіжі підчас дальшої дороги до Ванкувер (західня Канада над Тихим океаном) та прибули там у дуже добрім стані, відбувши довшу дорогу на 11 тисяч кільометрів.

УЛЬТРАФІОЛЕТНІ ПРОМІНІ ЛІКУЮТЬ ЗАПАЛЕННЯ ОЧЕРЕВНОЇ.

На цьогорічнім інтернаціональнім конгресі радіольогів у Ст. Моріц говорив лікар **Гавлічек** про знамениті висліди його нової методи лікування запалення очеревної. А саме насвітлює він при ропнім запаленні очеревної черевні тенеса у відкритій черевній ямині промінями протягом 25 хвилин при помочі спеціяльно зладженої кварцової лямпи. Процес гоєння має бути безболісний, а вигляди на видужання знамениті тоді, коли досі смертність була до 40 відсотків.

СКІЛЬКИ ЛОВЛЯТЬ РИБ?

1931 р. зловлено на Німецькім Морі 1 міліон 136 тисяч тон риб. У тім самім часі зловлено біля берегів Ісляндії 722 тисяч тон, на Норвежськім морі і біля Медвежого острову (між Шпіцберген і Скандинавським півостровом) 603 тисячі тон, у Біскайськім заливі та при побережжі Марока 237 т. т. Дальше йдуть води між північною Ірляндією та західньою Шотляндією (130 т. .), води біля південної і західньої Ірляндії (94 т. т.), води Скагерраку та Категату, Балтійське море (91 т. т.), води Гренляндії, здовж західнього берега Англії та води Нової Фундляндії (11 т. т.). З цеї статистики бачимо, що Німецьке море достарчило найбільше риб, зате Балтійське море грає у риболовлі невелику ролю.

Якщо річ у державах, то найбільше риб зловили для Великої Британії, бо аж 450 тисяч тон, для Норвегії (261 т. т.), Голяндії (165 т. т.), Німеччини (149 т. .), Франції (38 т. т.), Бельгії, Данії та Швеції (6 т. т).

З риб зловлено 1931 р. найбільше оселедців (1204 тисяч тон), відтак вахні (992 т. т.), мньохи (267 т. т.), лососів (103 т. т.), площанки (85 т. т.), щуки (61 т. т.), чибра (баламута), плахура, шпротки (33 т. т.), сковира себто камбали (17 т. т.). Отже найбільше ловлять всетаки оселедців.

ЕСПАНСЬКА ІНКВІЗИЦІЯ І ПОЗАЧЕРВОНІ ПРОМІНІ.

В одній з бібліотек міста Сан Маріно в Каліфорнії находиться латинський і німецький текст твору Теодора де Брі про подорожі до Східної і Західньої Індії у рр. 1590—1634. З урядових записок на початкових сторінках цих творів видко, що вони були цензуровані якимсь еспанським цензором, який бажав узгіднити їх текст з „Index Expurgatorius" Ті місця тексту, які цензор не хотів дати на денне світло і які треба було усунути, залляли чорною фарбою, що мала в собі органічні складники тоді, коли друкарська фарба тексту мала неорганічні складники.

Одначе позачервоні проміні можуть проходити крізь такі органічні складники. І коли на фотографії, робленій при звичайнім світлі, зовсім не видно зпід розлитої органічної фарби цензора друкарського тексту, тоді на фотографії, робленій при ультрачервонім світлі (довгота хвилі 8500 Ангштрамів), друкарський текст виходитьназверх. Тому дослідники зуміли вже нині відчитати з успіхом замазані інквізиторськими цензорами місця тексту.

НАВЧАННЯ ҐЕОГРАФІЇ З ЛІТАКА.

Недавно одна нідерляндська кляса всіла зі своїм учителем до великого пасажирського літака. Цим літаком перелетіли вони над областями, що їх вони мали вивчити з шкільного підручника ґеографії.

РОЗПІЗНАВАННЯ ВАГІТНОСТИ.

У 22. ч. „Німецького Медичного Тижневика" находимо цікаву статтю **В. Гофмана** з ботанічного інституту гайдельберського університету. А саме перевів він такі досліди: зернятка збіжа давав до землі і одні підливав водою, другі сечею невагітних жінок, треті сечею вагітних жінок. Виявилося, що підливані водою зернятка сходили від 6 до 7 днів. Підливані се

чею невагітних сходили після 14 днів, були дуже марні та гинули по місяцю. Зате підливані сечею вагітних сходили від 6 до 10 днів та здоганяли до місяця ріст, підливаних водою. Пізніше вони ставали навіть значно сильніші і буйніші від підливаних водою.

Отже з цього виходило би, що сеч вагітних сприяє, сеч невагітних нищить розвиток рослин. А. Л.

Все на ґазі!

ВИСТАВА МІСЬКОГО ҐАЗОВОГО ЗАВЕДЕННЯ НА СХІДНИХ ТОРГАХ.

Якщо хочемо означити характер цьогорічних Східних Торгів, то найкраще було б назвати їх великою пропаґандою нових форм життя практичним використанням новочасного поступу.

Останнім висловом цієї тенденції можна назвати виставу, яку влаштувало на Східних Торгах в газово-електричному павільоні міське газове заведення. Експонати цього естетичного і рівночасно доцільно уладженого павільону: зразкова лазничка, пічки, кухні, пекарники, пальники, залізка, спеціяльна посуда до варення на ґазі, а також табелі і рисунки, дають нам прозорий огляд всіх можливостей застосування ґазу до огрівання та кошти поодиноких робіт.

І так: зварення обіду на шестеро осіб у звичайній посуді вимагає ґазу за 19 сот., купіль можна зробити собі на ґазі в літі за 30 сот., в зимі за 50 сот., при прасуванні зуживається на одну годину до огріття залізок ґазу за 7 сот. При вжитті спеціяльної посуди „Prodige" кошт варення і печення на ґазі ще менший. В центральних огріваннях 1 куб. м. земного ґазу заступає 2 кґ. коксу або 3 кґ. вугля.

З того виходить ясно, що львівський високоокальоричний ґаз, при вмілому вжитті, є рішуче найдешевшим огрівним засобом. Про добрі прикмети ґазу як огрівного засобу, пересвідчений кожний, хто має у себе газові інсталяції. Одначе слід ствердити, що вжиття ґазу в нашому місті ще так не поширене, як на це заслугує цей знаменитий і дешевий огрівний засіб.

А треба притім підкреслити, що апарати й прилади, які продає Міське Газове Заведення, є найдешевші, краєвого виробу і дають ґарантію, що є випробувані й достосовані до місцевого ґазу, отже найекономічніші.

Тому гаслом мешканців повинно бути:

ВСЕ НА ҐАЗІ!

Таке гасло вказане особливо в часі теперішньої господарської кризи, коли не можна змарнувати ніодного сотика на перестарілі і коштовні домові уладження. Увесь технічний поступ на світі веде сьогодні до улекшення, удогіднення та подешевіння людського життя. Він вже давно перестав бути люксусом, доступним тільки для найбагатших, навпаки з його добродійств можуть користати уже широкі маси населення. Чомуж і нам з нього не користати, чому для переведення необхідних сьогодні ощадностей в домовій господарці не завести у себе вигідної та дешевої газової інсталяції?

—o—

Кривава бійка страйкарів із поліцією.

НЮ ЙОРК, 12. 9. ПАТ. У Сейлсвілі в бійці страйкарів з поліцією було ранених 12 поліцаїв. Поліція вжила до розігнання демонстрантів, яких було ок. 4.000, не лише сльозних ґазів, а також уперше газів, що спричинюють конвульсії. Спомiж страйкарів було ранених 134. Положення було дуже грізне. Поліції вдалося відперти наступаючих і приверну̀ти порядок аж як прийшла підмога 280 вояків. Видали якнайстрогіші прикази, щоби військо в ніякому випадку не стріляло. Юрбу розгнали так, що били крісовими прикладами та ґазовими ґранатами. З юрби впало багато стрілів. Три особи тяжко ранені, 20 осіб одержали легші пострілові рани.

—o—

Більшовики замовкли про свій вступ до Ліґи.

МОСКВА, 12. 9. ПАТ. Вся большевицька преса та офіціяльні чинники від початку теперішніх женевських нарад замовкли зовсім у справі вступу СССР. до Ліґи Націй.

—o—

Німецькі журналісти в Польщі.

ВАРШАВА, 12. 9. ПАТ. 15. вересня прибуде з Берліна з офіціяльною візитою до Польщі прогулька німецьких журналістів, разом 10 осіб.

Перший рік діяльности університетів на Сов. Україні.

Шкільна система Сов. України до останнього часу відріжнялася від шкільної системи Сов. Росії між іншим, тим, що в числі високих шкіл зовсім не мала університетів.

Як відомо, большевицька влада в 1920. р. зліквідувала всі університети на Україні, вбачаючи в них школу, перенятý ідеалістичною схолястикою. Треба було аж тринацять років для того, щоби большевицька влада Сов. України могла дійти до зрозуміння, що університет, як вища теоретична школа, не може бути замінений будь-якою вищою спеціяльною школою. А може бути, що вона сама й не дійшла до цього зрозуміння, але змушена була приступити до відкриття університетів на Сов. Україні з тої причини, що цього вимагала уніфікація шкільної системи в цілому Союзі Сов. Республик, на основі постанови ЦК ВКП (б) з дня 25. серпня 1932. р.

Якби там не було, вже з 1. жовтня 1933. р. на Сов. Україні відкрили університети в Києві, Харкові, Одесі та Дніпропетровську. Деякі дані про діяльність цих чотирьох університетів за минулий академічний рік находимо в статті М. Шатунова „Попередні підсумки роботи університетів та завдання їх до нового навчального року" („Комуністична Освіта", ч. 6., 1934. р.), відкіль і наведу тут найголовніші відомости.

На 1-го жовтня 1933 р. нараховували в усіх чотирьох університетах 6.547 студентів, а на 1. квітня 1934. р. кількість їх зменшилася до 5.946, себто вибуло 601 студентів, головне, внаслідок „чистки студентів від клясово-ворожих елементів". Якщо взяти на увагу, що в одному київському університеті нараховували в останніх роках перед його ліквідацією понад 5.000 студентів річно, то приходиться констатувати значний занепад кількости студентів у порівнанні з минулими роками. Щодо розподілу студентів по фахах, то виходить, що університети найбільше готують хеміків (1500), за ними йдуть фізики (1000), потім математики (900), біольоги (800), економісти-теоретики (700), словесники (500), історики (300); на останньому місці стоять ґеольоги (200) і ґеографи (100). Як зауважує з приводу цього розподілу М. Шатунов, „кидається у вічі недоцінка потреби на ґеольоґів і особливо — на ґеографів".

В усіх чотирьох університетах нараховували 188 катедр, а саме: в Київському — 48, Харківському — 64, Одеському — 32 та Дніпропетровському — 44 катедри. Професорів і лекторів також не минула, т. зв. „чистка", в наслідок якої звільнено більше 30 осіб, що виявили низьку кваліфікацію, або „протаскування ворожих концепцій.

Необсадження деяких катедр, перевантаження багатьох університетських професорів роботою на стороні, часте відриваення професорів істориків і економістів для виконання різних партійних доручень поза даним університетом — все це розуміється, перешкоджало нормальній правильні заняття в університетах і було, за висловом М. Шатунова, „великим злом для учбових занять в університетах".

Не могли сприяти успішності занять в університетах і такі факти, як розпорядження фізико-математичного факультету Харківського університету про необовязковість семинарійних занять, або розпорядження біольогічного факультету того самого університету про необовязковість для студентів відвідувати лекції. Цікаво, що ці розпорядження проходили під гаслом боротьби за збільшення часу для самост. роботи студентів. На багатьох факультетах ще не усталено навчальних плянів і програм. Особливо зле стояла та справа на історичних факультетах: „Висвітлення історичного процесу, історичних подій з їх органічному звязку між собою немає, розгортання перед студентами розвитку громадського і політичного життя за цілі епохи в головних европейських країнах не робиться. Стародавній історії, античному світу і Сходу зовсім не приділяється місця".

Накінець, тяжко було встановити правильні заняття в університетах також через незадовільне устаткування лябораторій і кабінетів. Отож, як бачимо, процес відбудови університетів є значно трудніший, ніж знищення їх завдяки безглуздому розпорядженню большевицької влади Сов. України. Ст. Сірополко.

Чума.

МУКДЕН, 12. 9. ПАТ. В околицях Сінінґаї Тагная вибухла пошесть чуми легенів, що поширюється сильно. Досі вмерло 48 осіб.

—o—

НОВИНКИ

— **Найкраще випраний ковнірець тільки в українській пральні „Бріл", вул. Бляхарська 21.** 18-20 6—?

— **На осінній сезон** пальта, реґляни, убрання, з матеріялів власних і доставлених виконує солідно і дешево кравецька робітня Андрія Дуфанця, Львів, Пасаж Міколяша, тел. 87-41. 292 3—10

— **Затверджені владою Косметичні Курси** з правом видавання дипльомів Стефанії Гаврисевичевої, Коперника 42а/ІІ., телеф. 72-18 **додаткові вписи.** Практика у кабінеті **„Distinction"**, отвертий цілий день. Поради вiдворотні. 298 2-?

— **Річний абонамент** на комплетне умундурування студента, а саме: убрання, плащ та мундур військового підготовлення ратами по 10 зол. місячно, лише в спеціяльнім магазині студентських убрань **А. Віттельс, Львів, Рутовського 7,** напроти катедри. 20/80 2-?

— **Дансінг-Брідж** 15. вересня год. 9. вечір в кімнатах Української Бесіди. 302 2-2

— **Гребенів, пансіон „Яблонських"** 30 покоїв у центрі, близько стації, пошта, відступаємо в аренду. Зголошення до 20. вересня ц. р. 302 2—3

— **Радієва трансмісія челенджу.** У пятницю 14. вересня трансмітуватимуть перелет літаків, що беруть участь у челенджовому леті, зі Львова: в год. 12.20—12.30; 16.00—16.15; 20.07 —20.14. В суботу зі Львова в год. 8.00—8.20. Опісля в год. 19.30 передадуть останні вістки з перелету з Вильна, а в год. 19.37 з Варшави.

— **Ювилей 25-ліття гімназії „Рідної Школи" й Філії „Учительської Громади" в Рогатині.** Старшина Повітового Кружка „Рідної Школи" і Виділ Філії „Учительської Громади" рішили відбути в дні 29. вересня ц. р. ювилей 25-ліття істнування гімназії Р. Ш. і Філії Т-ва „Учительська Громада" в Рогатині. Програма: 1. Поминальне богослуження з панахидою за померших членів Кружка Р. Ш., Філії „Учительської Громади" й б. учнів гімназії. 2. Відкриття пропамятної таблиці заслуженим добродіям гімназії. 3. Посвячення прапору гімназії. 4. Академія. 5. Товариський зїзд професорів і учнів, що за тих 25 літ учили і вчилися в рогатинській гімназії. Зїзд скликує окремий комітет. У звязку з ювилеєм появиться книжка п. з. „25-ліття рогатинської гімназії", а учасники зїзду за окремим замовленням одержать на спомин мистецький альбом з видами рогатинської землі. — За Ювилейний Комітет: **о. Іван Щербанюк, дир. Ом. Бачинський, Петро Бігус, Юл. Каменецький.**

— **На міжнародний конгрес византиністів** виїхав відомий вчений о. д-р Осип Скрутень ред. журналу **„Analecta S. S. Basilii Magni"** і ректор Василіянської Студії в Жовкві. На конгресі о. д-р Скрутень виголосить по німецьки прелекцію на тему „Апольоґія черця Йова проти закидів латинників". Матеріял до тої прелекції взяв з праці черця Йова, що жив у 13. столітті за цісаря Михайла VIII. Цей твір написаний в старогрецькій мові в 1274 р. і находиться в оригіналі в б. двірській бібліотеці у Відні. Австрійський уряд уможливив о. Скрутеневі доступ до цього твору, дозволивши на репродукцію системою т. зв. **Schwarzweissphotographie** — що коштувало багато. О. д-р Скрутень одержав від болгарського уряду білет вільної їзди I. кл. болгарськими залізницями впродовж одного місяця.

— **Україніка.** „Прагер Пресс" з 1. вересня ц. р. у відділі хроніки культури пише так п. з. „Чи Шекспір був републиканцем?": „Таке питання ставить і на нього відповідає Володимир Безушко в праці, що у своїх початках була дисертацією в граццькім університеті і яка тепер появилася в українській мові в третім числі 153. тому „Записок Наукового Товариства імени Шевченка" у Львові. Після докладної аналізи історичних драм і порівнання їх з історичними джерелами автор стверджує, що Шекспір в погляді на границі королівської влади далеко випереджував свій час і що дух гуманізму, дух свободи проявився також в його творах".

Мундуркові матеріяли **найдешевше** купиш у **БЛАВАТНОМУ БАЗАРІ** вул. Боїмів ч. 12. — **ГАНДЕЛЬМАН**

— **Б. віцеміністр Перацький керманичем видавництва шкільних книжок у Львові.** Аг. Всхуд повідомляє, що дотеперішній директор видавництва шкільних книжок у Львові На[…]ся уступив. До Львова приїхав бувш. віцеміністер освіти Перацький та як іменований міністром освіти директором видавництва шкільних книжок у Львові перебрав урядування від Намисла.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 15.000 зол. на ч. 31260 57442 105154. 10.000 зол. на ч. 76265 34203 47972. 5.000 зол. на ч. 61280 83142 31849 95911 154863 164026. 2.000 зол. на ч. 28173 31875 35477 60656 83441 90560 97675 109098 111297 130661 133319 145737 165017 11537 20897 31881 63183 71757 75158 82351 84035 101236 112082 115140 118213 130820 132860 138191 145159 152179 158238 162749. 1.000 зол. на ч. 393 1713 2157 14342 27296 35804 40203 43723 58350 60704 63747 64720 68691 58711 74436 80715 81110 81291 87612 88210 88479 99054 99355 113242 115030 117279 125785 130474 133860 136267 134065 163160 163406 163132 169834 8594 9551 19243 20900 24687 29699 32752 44983 49814 55231 66603 76793 77943 80188 82062 82559 83242 92267 108364 112502 113984 118123 120660 120978 125375 127584 133761 133851 146177 146510 149909 153014 153096 154021 156144 156439 169151.

— **Некорисне положення в бджільництві.** Пасічники кажуть, що цей рік не випав корисно для пасік і пересічно приніс на 50 проц. менше меду як минулого року. Треба згадати, що минулий рік був теж некорисний для пасічників у Східній Галичині.

— **Масові селянські процеси.** В окружному суді в Перемишлі визначено низку процесів проти кількасот селян мостиського повіту за недозволене сипання могил і ставлення хрестів на память поляглим українським воякам.

— **За шпигунство.** Перед окружним судом у Львові відбулася розправа проти Павла Дуденка та інж. Антона Романенка під закидом шпигунства. Розправа скінчилася тим, що Дуденка засуджено на 4 роки, а Романенка на один рік вязниці.

— **Змагуни челенджу у Львові.** Як відомо, траса окружного перелету цьогорічного челенджу переходить через Львів. Змагунів сподіються на львівському летовищі в пятницю 14. ц. м. ранком, почавши з години 8-ої. Точніші дані будуть подані в четвер, в пресі та передані радієм. Для публики зарезервовано спеціяльні місця та вибудовано трибуни. Ціни місць такі: трибуни — 2 зол.; стоячі місця 1 зол., для шкільної молоді 50 сот. Звязок з летовищем в Скнилові триматимуть що 10 хвилин автобуси (віддаль від Копиткового 2 км.). Нагода побачити цей рідкий повітряний змаг викликала у Львові величезне зацікавлення.

— **Вибух бензини.** У складі старого заліза при вул. Жовківській 155 у Львові шлюсар Гірний хотів купити бочку від бензини. Хотів переконатися, чи бочка щільна, тому оглядав її із засвіченою свічкою. На дні бочки було ще трохи бензини й вона вибухла. Вирване дно перелетіло понад дахи трьох сусідніх домів і впало на дорогу. При тому зранило 21-літню Брон. Добусевич та Гірного. Їх відвезли в грізному стані до шпиталю.

— **Хатні злодії.** Невідомі злодії вкрали з хати посла Войцеховського при вул. Пуласького 16. біжутерію вартости 600 зол. — До Анни Марків (Личаківська 10) прийшов злодій, представився як монтер водопровідного заведення та вкрав золотий годинник.

— **Згоріло господарство п. Ольги Кобилянської.** Минулого тижня вибух великий вогонь у господарстві нашої письменниці, п. Ольги Кобилянської в Димці. Насамперед займилися стодоли зі збіжем, а пізніше згоріло ціле господарство. Школа сягає 400 тисяч левів і була тільки частинно обезпечена.

— **Пожежі.** В Острозі хтось підпалив будинок б. Острізького Брацтва, в якому міститься „Русскій Дом", російське т-во. Будинок почав горіти в кількох місцях, наслідком чого згорів дах дому і вищий поверх. — В Колках пов. Сарни згоріло 20 господарств з цьогорічними зборами.

— **Краєва хроніка.** Під колеса потягу на Персенківці під Львовом кинувся якийсь мужчина і згинув на місці. — Між стаціями Волческ і Голоби наїхав потяг на підхорунжого Р. Птасінського, що переходив шляхом. Переїханий помер у шпиталі. — На залізничому шляху біля Бакінчич під Перемишлем Меч. Чухман знайшов портфель з грішми. Коли він перечисляв гроші, хтось вирвав йому портфель з рук і втік. — У млині в Пелнятичах трансмісія схопила Михайла Зембу з Часковиць і зломила йому хребет та обі ноги. На другий день Земба помер.

Великий Театр год. 7·30 | „Я переміг крізу" П. Вульпіюса великий успіх львівської сцени

Театр Ріжнородностей | Зачинений до пятниці 14. IX. 1934 включно — з причини підготовки до нового сезону.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Молоді люди.

Кожний з нас був молодим чоловіком. Кожний з нас уважав старших за наївних передпотоповців, але все таки була величезна ріжниця між нами і нинішніми молодими людьми — не кажу: усіми, але й не скажу: деякими!

Ми старших уважали за старших і на тій площині укладали відношення до них.

— — — — — — — — — — ... ...

До мого бюрка підійшов молодий чоловік. Голова високо, ніс ще вище.

— Чи то ви Галактіон Чіпка?

— Я. Або що?

— Мене прислав професор Імярек записати від вас пластову пісню.

— Ах так. Справді я йому згадував про це.

— А що то за пісня?

— Моя.

— Слова. А мельодія?

— Також моя.

— Якто ваша? Ви певно десь її чули!?

— Ні, сам зложив.

— Ага, так... але мотив мусіли звідкись узяти.

— Не знаю. Може й є десь подібний, але свідомо я не послугувався ніяким.

— Дивно... Зрештою зараз побачимо.

Молодий чоловік витягнув якісь папери, розложив на моїм бюрку, підсунув ближче крісло і буркнув:

—Ну, зачинаймо, бо я не маю часу.

— Вибачте, — кажу чемно — але ми не будемо зачинати.

— Чому?

— Бо я хотів би щось переказати професорові Імярек.

— Щож такого?

— Будьте такі добрі, перекажіть йому, щоби він прислав до мене... когось ліпше вихованого.

Я не бачив, яку мав міну молодий чоловік, бо коли глипнув у той бік, то вже там нікого не було.

— — — — — — — — — — ... ...

Старший урядовець нашої установи оповідає мені:

Прийшов до нашого бюра молодий чоловік. До помочі в картотеці. Працює поруч з моєю кімнатою. Першого дня, як переходив через мою кімнату, підмугикував, другого дня підсвистував, третього не знаю, бо я був хорий. Не сказав як називається, рано не поздоровить, в полудне не попрощає. Капелюх вішає на моїм вішалі і — маю враження — наші капелюхи вже знаються, ми ні. А колисьтут підходить до мене, сідає одним боком на моїм бюрку і діловим тоном до мене:

— Коли буде готовий спис?

— Не знаю — кажу. — Може аж за тиждень.

Тоді молодий чоловік з легким докором:

— Бо тут загалом балаган, у тій картотеці. Але я вже це поправлю... Ви, здається, маєте їхати на відпустку?

— Так — кажу скромно, — але доки не скінчу роботи...

— Можете їхати — заявив молодий чоловік. Я за вас зроблю.

— Дуже вам дякую, але за роботу я відповідаю.

Молодий чоловік без слова обернувся і пішов. Видно образився...

— — — — — — — — — — ... ...

Кожний з нас був молодим чоловіком, не кажу: всі були не такі, але напевно: тільки деякі такі.

Галактіон Чіпка.

— **Медвідь роздер жінку.** Із Славська біля Сколього повідомляють про жахливу подію. 11. ц. м. в білий день напав медвідь на селянку і роздер її на очах людей. Нещасну жертву відставлено в безнадійному стані до шпиталю в Стрию.

— **Будівельна катастрофа.** в Бендзіні завалився балькон другого поверху і своїм тягарем завалив балькон першого поверху. При катастрофі потовклося тяжко 8 осіб, що находилися на обох бальконах, і одна з них згинула на місці, а дві борються зі смертю.

— **Ґранатою вбивав цвях.** В селі Бжозово біля Ломжі господар Р. Ґроховський хотів вбити цвях у стовп і замісць молотка вжив ручної ґранати. Настав вибух, який покалічив важко не тільки Ґроховського, але й чотири інші особи, що помагали йому в праці. Раненого Петра Слодовського відставлено до шпиталю, де він помер.

— **Арештування большевицького емісаря з Бесарабії.** Румунсько-совітська приязнь проявляється в останнім часі й тим, що число большевицьких емісарів зростає. Одного з таких емісарів арештовано біля Кишинева. Прийшов він від ГПУ з Одеси. Одночасно арештовано 30 комуністів і викрито тайну друкарню.

— **Летунські катастрофи.** Як повідомляють з Будапешту, в часі пробного лету в летунській школі в Штайнамангер два літаки зударилися з причини мряки на висоті 2000 м. Оба апарати спалахнули вогнем. Один пільот врятувався при помочі легкопаду, другий впав з апаратом і згинув. — Під Баґдадом упав військовий літак, при чому згинуло 5 членів залоги.

— **Російські шпигуни при роботі.** В Констанці арештовано двох чоловіків і дві жінки, що були російськими шпигунами. Перед приїздом пароплава „Король Кароль І" впали корабельній поліції в очі дві пари, що говорили між собою по російськи. Один з них мав шведський пас і візу з Москви до Палестини. Везли з собою 12 куфрів. Коли один з урядовців почав допитувати одну з жінок, вона пробувала проковтнути карточку паперу. Папірчик їй відобрано й розшифровано. Була це картка від ГПУ до всіх большевицьких установ за границею йти їм на руку. Їх усіх арештовано, а в куфрах найдено листи в російській мові, чеки, машину до писання і т. п. Їх відставлено до ґенеральної сиґуранци в Букарешті.

— **Ріжні вістки.** Американець Еміль Вінтер зложив австрійському урядові більш 200.000 зол. з проханням роздати їх між урядовими особами, що брали участь у боротьбі проти змовників, що підготовляли переворот. — У Міннеаполісі найшли застріленого публіциста Гільфорда, що друкував ревеляції про американських бандитів. — Політичний сезон в Англії починається 20. ц. м.; тоді Болдвін вертається з літнього побуту у франц. місті Екс-ле-Бен; парлямент відкривають 30. — У Москві помер проф. Снігирьов, славний окуліст. — До Москви виїхав відомий англ. соціялістичний діяч льорд Пасфільд, щоб збирати матеріяли для своєї нової книжки. — Скількість безробітних у Франції за останній тиждень зросла на 221 осіб; тепер є їх 325.655, з того 70.280 жінок.

— **Кістяк протозавра.** В палеонтольоґічному музею в Мадриті поставили кістяк передпотопної потвори, яка своїми розмірами і ступнем збереження не має нічого собі рівного у світових музеях. Є це цілий, зовсім неушкоджений кістяк протозавра, ґіґантичної потвори, що жила на землі перед багатьома міліонами літ. Відкрили його підчас земляних робіт біля Аліканте. Інжинірі, що звернули увагу на великі кости при розкопках, повідомили про находку академію наук і вона вислала на місце спеціяльну експедицію. Завдяки щасливим обставинам ніодна кість не пропала і скелет удалось, перший раз в історії науки, зложити в цілости. Що більше, скаменіла тільки частина костей, інші зберегли свою губчасту будову. Це має велике значіння для вчених, що перший раз дістали змогу прослідити будову костей передпотопного звіра. Кістяк мадритського протозавра довгий на 18 метрів. Між його ногами може свобідно поміститися залізничий ваґон, а люди, що стоять поруч з ним, виглядають як карлики.

— **Хотять ввести новий календар.** Міжнародня Ліґа для реформи календаря погодилась на новий календар з 13 місяців, кожний по 28 днів. Великдень за новим календарем мав би все бути в неділю 9. квітня, а Різдво в понеділок 25. грудня. Що 4 роки мав бути переступний рік і тоді лютий мав би 29 днів, але це був би додатковий день, який не мішав би порядку днів тижня. Неділя припадалаб усе 1., 8., 15. й 22. кожного місяця. Міжнародня Ліґа реформи календаря предложить цей плян, який зрештою є старий і не дуже популярний, Лізі Націй у Женеві. Якщо його прийме Зібрання Ліґи Націй, тоді малиб його одобрити окремі держави. Ініціятори хотіли би, щоб новий календар увійшов у життя в 1939 році.

— **Боротьба з неграмотністю в Америці.** В Америці є ще шість міліонів неграмотних. Президент Рузвельт запорядив, щоб у рямцях НРА наняти 40.000 безробітних учителів та вчительок, котрі мають головне завдання навчити неграмотних читати й писати.

— **Дивне самогубство.** У Тампі, Фльорида, безробітний Рамон Перец кинувся голий у гніздо ос, які обсіли його і скусали на смерть. Він нагло сильно опух і помер до кількох годин.

— **Хоче голодувати аж до скасування целібату в Америці.** В закарпатськім часописі „Американскій Русскій Вѣстнік" і орґані „Сосдинения" з Говмстед, Па., у виданні з 23. серпня ц. р. поміщена на першій стороні великими вуквами довга заява о. Іоанна Байцурова, підкарпатського греко-католицького священика з Гомер Сити Па. В тій заяві читаємо: „Я сім путем заявляю всему нашему американскому греко-кафтолическому народу, епіскопу Такачу і Апостольскому Делеґату в Вашінґтоні, что я на глас своей совісті в блізкой будучності не буду ні їсти ні пити до того часу, пока не будет отклікан целібат.."

— **З Українського Лікарського Товариства.** У суботу дня 15. ц. м. в год. 19. відбудуться у домівці Товариства при вул. Чарнецького ч. 26/І. відчит Д-ра О. Філяса: Erwin Lick та його погляди на працю лікаря. 305

Необхідна книжка для нашого села, з уваги на недалекі вибори до сільських самоуправних установ

Новий Самоуправний Закон

враз з

виборчим реґуляміном

Ціна тільки: зол. 0·80 (з почтовою пересилкою 0·95 зол.). — Замовляти в Адміністрації „Діло", Львів, Ринок ч. 10,

ДИВОГЛЯДИ.

Лікар без кваліфікацій.

У місті Кан, на французькій Рівієрі, був довший час директором клініки добродій, що не мав ніякої лікарської освіти. Він з походження голяндець, Вальперіюс Моок, і вже був караний за те, що виступав як лікар. Заки його арештували він встиг кудись утекти.

Вітер забирає гроші.

У банку в Льос Анджельос сидів касієр при відчиненім вікні і рахував вязки банкнотів по 100 долярів. Несподівано зірвався вітер і поніс на вулицю паперові гроші. Заки він добіг на вулицю вже добрі люди порозбирали 30.000 долярів. Касієр урятував і так багато 20.000! І кажуть, що гроші не валяються на вулиці.

Дописи.

ЧОРТКІВЩИНА.

Свято бою під Крутами у Шманьківцях. Заходом Т-ва „Повітовий Луг" в Чорткові відбулося у Шманьківцях в неділю 9. вересня ц. р. свято в честь полеглих у бою під Крутами, в якім взяли участь „Луги" і „Соколи" з шістьох сусідних сіл. Свято почалось соборною Службою Божою в парохіяльній церкві у Шманьківцях, яку відправив о. Теодор Чубатий, парох Чорткова, в асисті о. Дмитра Василика з Угриня й о. Купчинського з Давидковець. По Службі Божій відправлено панахиду за полеглих стрільців, а по панахиді виголосив проповідь о. Стефан Оробець, парох Росохача. Друга частина свята, а саме святочна академія, на яку зложилися: промова м-ра Сильвестра Мартюка, продукції мішаного хору зі Шманьковець і дутої орхестри з Копичинець та фестин з вправами луговиків і соколів, відбулась на громадській площі. Провід над луговиками і соколами обняв д-р Петро Синенький, лікар з Чорткова. Перед початком вправ здав д-р Синенький звіт голові „Повітового Луга" з Чорткова, м-рові Василеві Шкваркові, що разом з головою „Повітового Луга" з Копичинець, д-ром Василем Бабієм перейшли в товаристві Старшини перед фронтом усіх відділів. Після звіту почали вправляти відділи поодиноких сіл. При всіх вправах видно було здисциплінованість поодиноких відділів та охоту тих молодих людей до праці. Найліпше зі всіх пописався „Луг" з Чортківець Великих, який зовсім заслужено збирав при вправах бурю оплесків. По вправах відбулась дефіляда всіх відділів перед Старшиною і священиками, які правили богослуження. Всіх вправляючих було ... Треба зазначити, що підчас цілого свята члени „Лугів" і „Соколів" зовсім не дивились на себе кривим оком по рецепті деяких панів з провозу, які кажуть, що „нам з ними не подорозі", але навпаки: ставились до себе з найбільшим довірям, любовю і пошаною, знаючи, що вони всі є дітьми одного народу і всіх їх спільна одна Велика Ідея. Так і видно було, що наша молодь є дуже здоровим матеріялом, тільки не вільно невідповідальним людям заражувати бацилями нетолерантности, партійної ненависти й анархії. На свято у Шманьківцях варто було вислати всіх „горлорізів" і „політиканів", які пустомельством хочуть робити рекляму собі чи своїй партії, а не думають приложити рук до твердої праці. Там вони всі від тої здорово думаючої молоді могли багато навчитися.

Учасник.

—o—

СПОРТ.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

Больонія. У фінальних змаганнях за чашу середущої Европи Больонія перемогла Адміру (Відень) 5 : 1 (4 : 1). У Відні перемогла передше Адміра Больонію 3 : 2, так що загальний вислід є 7 : 4 для Больонії, котра тимсамим добула чашу на рік 1934.

Відень. Вакер — Спортклюб 2 : 1; Вієнна — Либертас 3 : 2; Фаворітнер А. Ц. — Австрія 2 : 0 (!); Рапід — Ф. А. Ц. 4 : 3; Ф. Ц. Він — Гакоаг 1 : 1.

Прага. Жіденіце — Спарта 4 : 0; Славія — Пільзно 8 : 0; Теплїцер — Богеміенс 3 : 2; Вікторія (Пільзно) — Чехіє Карлін 7 : 1; Простейов — Д. Ф. Ц. 1 : 1.

Будапешт. Аттіля — Ференцварош 3 : 1 (!); Уйпешті — 3. Округа 1 : 1; Гунгарія — Сорошкар 7 : 1; Кіспесті — Шеґед А. Ц. 2 : 2; Фебус — Офнер 1 : 1.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Володимир Яценків: СТОРІНКА З ІСТОРІЇ КЛЕПАРОВА. Начерк парохіяльної хроніки. Видання Комітету будови церкви св. Апостола Андрея Первозванного в Клепарові з приводу II архиерейського посвячення в дні 16. вересня 1934. Львів, стор. 30, 16-а.

М. Мухин: ДРАГОМАНОВ БЕЗ МАСКИ. Львів 1934. Відбитка з „Вістника". Стор. 56. форм 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 13. IX. год. 7·30 веч. „Я переміг кріву".

Пятниця, 14. IX. год. 7·30 веч. „Я переміг кріву".

Театр Ріжнородностей.

З приводу приготувань до відкриття нового сезону нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Маркіза Йорісака." (Битва).

АТЛЯНТИК: „Кіт і скрипка" (Джанета Мекдональд, Рамон Новаро).

ВАНДА: „Непотрібна", та „В тіні хмародерів".

КАСІНО: „Пімста п. Ікс".

КОЛІСЕЙ: „Спритна дівчина", ревія „Хай живуть Торги!"

КОПЕРНИК: „Щойно вчора", „Меч: Польща — Німеччина".

МАРУСЕНЬКА: „Геть зі скрутою" і ревія „Львів мусить". „Меч: Польща — Німеччина".

МІРАЖ: „7 днів щастя", „Година з розкішною Беті".

МУЗА: „Невидний чоловік".

ПАН: „Танцююча Венус".

ПАЛЯС: „Князь Аркадії".

ПАСАЖ: „Великоміські тіни" та ревія

РАЙ: „МЕРТВІ ДУШІ".

СВІТ: „Рік 1914".

СОНЦЕ: „Золоті сильця" та ревія.

СТИЛЕВЕ: „Жінки водять брутальних" і ревія „Весела Богема": „Ідемо на Східні Торги".

ХИМЕРА: „Гопля!" (Клара Бов).

УТІХА: „Брат діввода" і Фліп і Флап.

Закордонне радіо.

Четвер, 13. вересня 1934.

Відень (506,8) 16·15 Програма для дітей, 17·50 Альтівка, 19·55 Фортепян, 22·00 Пісні й арії (Гадрабова, сопр.), **Братислава** (298,8) 21·15 Два фортепяни, **Кошиці** (259,1) 15·15 Авдиція для Закарпаття, **Прага** (470,2) 10·15 Легка музика, 19·10 Сучасна музика для дітей, спів, 20·25 Комедія, 21·15 Хорватські нар. пісні, **Париж** (1649) 12·30 Легка музика, **Гільверзум** (1875) 19·45 „Брідерляйн Файн" оп. Лео Фаля, **Атльона** (531) 19·50, 21·15 Ірляндські пісні, **Білгород** (439,8) 18·30 Пісоньки, 20·30 Сольо на арфі, **Берлін** (356,7) 18·50 Квартет ес-дур Регера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·45 Старофранцузькі та староітал. пісні, **Ляйпциг** (382,2) 17·00 Лірика Півночі, **Будапешт** (549,5) 13·30 Популярна музика, 19·00 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11·30 Тріо, **Рим** (420,8) 17·00 Вок.-інст. концерт.

Пятниця, 14. вересня 1934.

Відень (506,8) 12·00 Концерт, 17·50 Скрипка та гітара, 20·30 „Лібелай" песа Шніцлера, **Братислава** (298,8) 15·15 Концерт, **Прага** (470,2) 19·10 Оп. музика. Концерт, **Париж** (1649) 10·15 Концерт, **Атльона** (531) 20·30 Спів (Колінс, сопр), 21·15 Ірляндські пісні, **Білгород** (439,8) 18·30 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 14·15 Солісти, 18·30 Шубертові пісні (Дрозін, баритон), **Кенігсвустергавзен** (1571) 19·00 Фортепян, 20·45 Концерт (музика, хор), **Штутгарт** (522,6) 15·10 Музика, спів, **Будапешт** (549,5) 12·05 Два фортепяни, 13·10, 20·45 Циг. музика, 22·20 Солісти (спів, музика), **Міляно** (368,6) 17·10 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 13·05 Легка музика, 20·45 „Прімавера Скапіліята" опера І. Штравса.

Львівське радіо.

Четвер, 13. вересня 1934.

6·45 Ранішня авдиція, 7·50, 22·00 Рекл. концерт, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Сільва рерум, театр. реперт., 12·10 Для наймолодших дітей: „Як маленький Севастіян навчився таблички множення", 12·30 Сальон. музика, 13·00 Полудневий денник, 13·05 З ринку праці, 13·10 Симф. музика з гр. пл., 15·30 Експорт, 15·35 Екон. вістки, збіж. біржа, 15·45 Година легкої музики джез., спів, 16·45 Лекція франц. мови, 17·00 Театр уяви: Анд.: „Сурабая — мусить піти на дно", 18·00 Мистецьке життя, 18·08 З прогульки до Буркута (фейл.), 18·15 Форт. ресітал, 18·45 Що читати, 19·00, 19·30 Вок. концерт міш. хору, 19·20 Актуальна балачка, 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 „Катастрофа в Пітагоровій школі", 20·15 Симф. концерт (симф. орхестра, скрипка), 22·45 Три знаки запиту. 23·00 Ком. лет. турніру, 23·10 Легка музика.

Пятниця, 14. вересня 1934.

6·45 Ранішня авдиція, 7·50, 22·00 Рекламовий концерт, 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Сільва рерум, театр. репертуар, 12·10, 13·00 Концерт гавайських гітар, 12·25, 23·15 Окр. лет у Мокотові, 12·30 Балачка для жінок, 13·05 Полудневий денник, 15·30 Експорт, 15·35 Економічні вістки, збіжева біржа, 15·45 Муз. репортаж: Найгарніший голос світа — Карузо, 16·45 Авдиція для хорих, 17·15 Фортепян, 17·50 Захист для малолітніх, 18·00 Мистецьке життя, 18·10 Мандрівка по львівських церквах, 18·15 Шуманові пісні, 18·45 Століття варш. Цитаделі, 19·00 Концерт Данового хору, 19·25 Актуальна балачка, 19·35 Рецитації поезій, 19·50, 19·56 Спортові вістки. 20·30 Симф. концерт, 23·25 Гр. плити.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.15·50 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·16, Париж 34.86.50, Берлін 210·50, Ціріх 172·55, Амстердам 358·20, Італія 45·38, Прага без трансакцій, Нюйорк кабель 5·22 3/8, Нюйорк чеки без трансакцій.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 12. вересня ц. р. з приводу вичікуючої тенденції цін на масло не ставить, а кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 л. молока	0·14 зол
1 л. сметани	0·60 „
1 к. вець	2·40—2·45 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому 1 літра 22 сот.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко і сметану попит оживлений.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ ГРИГОРІЯ КЛЮКА. вул. Галицька 3. І. пов. — виконує найелеґантші роботи по найдешевших цінах. 306 1—7

ВУГОЛЬ. — Калитяк, Байки 14, тел. 38-24. Станиславів, Колійова 2. 204 12—30

ПЕКАРНЮ В ТЕРНОПОЛІ, нововибудовану згідно з найновішими і гігієнічними вимогами, даємо в аренду. Ближчі відомости в Тернополі, почтова скритка ч. 82. 281 5—1

КОСМЕТИЧНІ КУРСИ Добрянської-Ратини власнички Інституту „Слава" тепер Львів, Галицька 5. Проспекти висилаємо. 285 5—1

ШКОЛЯРКИ — ШКОЛЯРІ. Ніхто не вшие Вам так гарно і дешево одностроїв, як українська швальня спортових, шкільних і охоронних одягів при кооперативі „Пласт", Львів, вул. Городецька 95, тел. 26. 120 32—3

ВІДОМА УКРАЇНСЬКА БРОНЗІВНИЧА РОБІТНЯ Фединського Степана у Львові, Ринок ч. 9. виконує всяку церковну посудину з бронзу і срібла та відновляє чаші і т. п. по найнижчих цінах. 94 7—

ФАХІВЕЦЬ українець (-нка) до великої мех. пральні негайно потрібний. Зголошення з відписом кваліфікацій і описом життя слати до Адмін. „Діла" під „Пральня". 21/80 2—

ЛЮБИТЕЛІ МИСТЕЦТВА! Автопортрет Я. Петрака і його „Святий вечір" оказійно продаємо. В-во „Русалка", Львів, Куркова 10. 308 1—1

АДВОКАТСЬКИЙ КОНЦИПІЄНТ з 15 практикою шукає посади в адвоката. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Конципієнт". 109 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

АДВОКАТ

Д-р Степан Шухевич

переніс свою канцелярію у Львові, вул. Сикстуська ч. 58 а. І. поверх. 299 2—3

ОБУВ всілякого роду, готову і на міри поручає і направляє „АР-КА" Львів, Зіморовича 17. 148 11-15

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенеі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0·35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0·15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1	зол 480·—
„ „	1/2	250·—
„ „	1/4	130·—
„ „	1/8	70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.